

ประสิทธิผลของการให้ข้อมูลอย่างมีแบบแผนแก่ผู้ป่วยสูงอายุโรคต่อกระดูกในระยะก่อนผ่าตัด

อรุณี อัสวสุภฤกษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

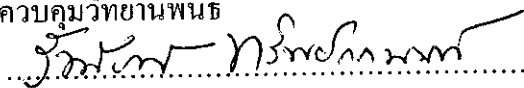
พฤษภาคม 2547

ISBN 974-383-578-4

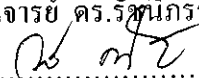
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ อารุณี อัสวสุภฤกษ์ จบนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

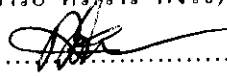
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตนีกรณ์ ทรัพย์กรานนท์)

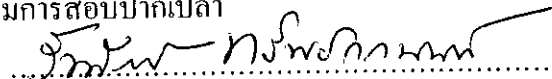
..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วารี กังใจ)

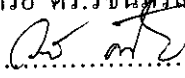
..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

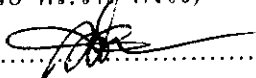
คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

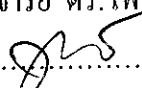
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตนีกรณ์ ทรัพย์กรานนท์)

..... กรรมการ

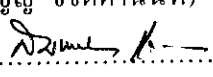
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วารี กังใจ)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

..... กรรมการ

(นายแพทย์ชยวิญญู ขจิตตานนท์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมหมาย แจ่มกระจ่าง)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่....๒.....เดือน.....พฤษภาคม.....พ.ศ. 2547

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกรณ์ ทรัพย์กรานนท์ ซึ่งเป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วารี กังใจ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม กรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ รวมทั้งช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบปากเปล่าทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้คำแนะนำตลอดทั้งแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา ตลอดจนเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชาทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือและให้การสนับสนุนเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบคุณผู้ปวยสูงอายุโรคต่อกระดูกก่อนผ่าตัดทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ในระหว่างการศึกษา และให้กำลังใจในการทำวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่ได้ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจตลอดมา ขอขอบคุณ พี่ๆ น้องๆ และเพื่อนๆ ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกท่านที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

อารุณี อัสวสุภฤกษ์

43911754: สาขาวิชา: การพยาบาลผู้สูงอายุ; พย.ม. (การพยาบาลผู้สูงอายุ)

คำสำคัญ: ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนของผู้ป่วยก่อนผ่าตัด/ การให้ข้อมูลอย่างมีแบบแผน/
ความวิตกกังวล/ ผู้ป่วยสูงอายุโรคต้อกระจก

อารุณี อัสวสุภฤกษ์: ประสิทธิผลของการให้ข้อมูลอย่างมีแบบแผนแก่ผู้ป่วยสูงอายุ

โรคต้อกระจกในระยะก่อนผ่าตัด (EFFECTIVENESS OF THE PRE-OPERATIVE INFORMATION PROVIDING FOR THE ELDERLY PERSONS WITH CATARACT) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: รัชนิกรณ์ ทรัพย์กรานนท์, Ph.D., วาริ กังใจ, พย.ด., ไพรัตน์ วงษ์นาม, ก.ด. 105 หน้า. ปี พ.ศ. 2547.

ISBN 974-383-578-4

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการให้ข้อมูลอย่างมีแบบแผนแก่ผู้ป่วยสูงอายุโรคต้อกระจกก่อนผ่าตัด โดยใช้รูปแบบของการวิจัยกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยสูงอายุโรคต้อกระจกที่เข้าพักรักษาตัว ณ หอผู้ป่วยพิเศษ โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา เพื่อรอทำผ่าตัดต้อกระจกด้วยคลื่นเสียงความถี่สูง ในทุกวันจันทร์ อังคารและพฤหัสบดี จำนวน 40 คน ทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจนครบ กลุ่มละ 20 คน กลุ่มทดลองได้รับการให้ข้อมูลอย่างมีแบบแผนตามขั้นตอน การสร้างสัมพันธภาพ ชักถามอาการเจ็บป่วยและปัญหาสุขภาพ เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยซักถามและตอบเรื่องที่อยากทราบ หรือข้อสงสัย เกี่ยวข้องกับการเจ็บป่วย และให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรคต้อกระจกในผู้สูงอายุ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติ การเก็บรวบรวมข้อมูลมีผู้ช่วยวิจัยทั้งในระยะก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง และแบบสอบถามความวิตกกังวล ขณะเผชิญสถานการณ์ STAI FORM I ของ สปีลเบิร์กเกอร์ (Spielberger, 1983 อ้างถึงใน ปริญญา สนิกะวาที, 2542) ซึ่งแปลโดยชาติรี นนทศักดิ์ และสมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต ทดสอบค่าความเที่ยง มีค่า .83 และ .80 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ในการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของการให้ข้อมูลอย่างมีแบบแผนแก่ผู้ป่วยสูงอายุโรคต้อกระจกก่อนผ่าตัดอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยความวิตกกังวลจาก 39.95 ลดลงเป็น 29.10 แต่มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนเพิ่มขึ้นกว่าในกลุ่มควบคุมภายหลังการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

43911754 : MAJOR: GERONTOLOGICAL NURSING; M.N.S.

(GERONTOLOGICAL NURSING)

KEYWORDS: KNOWLEDGE ON PRE-OPERATION HEALTH PRACTICES/

INFORMATION PROVIDING/ ANXIETY/ ELDERLY WITH CATARACT

ARERUNEE ASSAVASUPHRALERK: EFFECTIVENESS OF THE PRE-
OPERATIVE INFORMATION PROVIDING FOR THE ELDERLY PERSONS WITH
CATARACT. THESIS ADVISORS: RARCHARNEEPORN SUBGRANON, Ph.D., WAREE
KUNGJAI, Ph.D., PAIRAT WONGNAM, Ph.D. 105 P. 2004. ISBN 974-383-578-4

The purpose of this quasi-experimental study was to determine the effect of provision of the pre-operation information to the elderly persons with cataract on anxiety related to cataract and knowledge on pre-operation health practices. The sample were 40 elderly persons with cataract who were currently admitted in the private wards at Queen Sawang Wattana Memorial Hospital for Phaco-emulcification. Twenty study population were randomly selected into a control group, and the same number were randomly assigned into the experimental group. The experimental group received the pre-operation information dissemination model, while the control group received health information regularly provided for the cataract patients. The data was collected by using questionnaire on perception related to pre-operation health practice by the researcher. The Spielberger's questionnaire, translated by Thatree Nonthasak and Sompoch Eamsupasit : The STAI FORM I, was also employed in this study to determine the anxiety level among the study sample. The reliability of these two questionnaires were .83 and .80, respectively. Data was analyzed by means of descriptive statistics, namely frequency, percentage, mean, and standard deviation, and analytical statistics, including the test of difference between two means.

The study results indicated that the effect of provision of the pre-operation information to the elderly persons with cataract on anxiety was at an acceptable level, in that the anxiety of the experimental group significantly decreased, was significantly reduce while the knowledge on pre-operation health practices of both groups after an experiment were statistically different at .05 level. The data supported that sample in the experimental group ($\bar{X} = 9.90$) had higher level of knowledge on pre-operation health practices on cataract than those in the control group ($\bar{X} = 6.35$)

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามในการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	5
สมมติฐานการวิจัยและเหตุผลสนับสนุน.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
ขอบเขตในการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
โรคต่อกระดูกในผู้สูงอายุ.....	13
วิธีการผ่าตัดต่อกระดูกที่ใช้เครื่องมือคลื่นความถี่สูง.....	17
แนวคิดเกี่ยวกับความวิตกกังวล.....	23
ความวิตกกังวลของผู้ป่วยสูงอายุโรคต่อกระดูกในระยะก่อนผ่าตัด.....	28
การให้ข้อมูลอย่างมีแบบแผนแก่ผู้ป่วยสูงอายุโรคต่อกระดูกในระยะก่อนผ่าตัด.....	31
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	44
การทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง.....	51
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
5 สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	60
สรุปผลการวิจัย.....	60
การอภิปรายผลการวิจัย.....	61
ข้อเสนอแนะ.....	63
บรรณานุกรม.....	66
ภาคผนวก.....	74
ภาคผนวก ก.....	75
ภาคผนวก ข.....	77
ภาคผนวก ค.....	95
ภาคผนวก ง.....	97
ภาคผนวก จ.....	103
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	105

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยสูงอายุโรคดื้อกระจกจำแนกตามข้อมูลพื้นฐาน.....	53
2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความวิตกกังวลและความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนของผู้ป่วยสูงอายุโรคดื้อกระจกของกลุ่มทดลอง ในระยะก่อนและหลังการทดลอง.....	56
3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความวิตกกังวลของผู้ป่วยสูงอายุโรคดื้อกระจก ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะหลังการทดลอง.....	57
4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความวิตกกังวลของผู้ป่วยสูงอายุโรคดื้อกระจก ในกลุ่มทดลอง ในระยะก่อนและหลังการทดลอง ($n = 20$).....	57
5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนของผู้ป่วยสูงอายุโรคดื้อกระจก ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะหลังการทดลอง.....	58
6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนของผู้ป่วยสูงอายุโรคดื้อกระจก ก่อนผ่าตัด ในกลุ่มทดลอง ในระยะก่อนและหลังการทดลอง ($n = 20$).....	59
7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความวิตกกังวลของผู้ป่วยสูงอายุโรคดื้อกระจก ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง.....	104
8 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนของผู้ป่วยสูงอายุโรคดื้อกระจก ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง.....	104

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	12
2 บริเวณที่เลนส์ขุ่นเป็นตุ่มกระจก.....	15
3 รูปแบบการทดลอง.....	39
4 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	50